

Nr 6.

Ankom till riksdagens kansli den 7 februari 1930 kl. 12 m.

Utlåtande, angående verkställd granskning av riksdagsbibliotekets styrelse och förvaltning.

Enligt § 4 i den för bankoutskottet gällande instruktionen har utskottet granskat riksdagsbibliotekets tillstånd och förvaltning. För sådant ändamål har utskottet tagit kännedom om den av styrelsen för riksdagsbiblioteket till utskottet avlämnade, till riksdagen ställda och härmed överlämnade berättelsen över bibliotekets förvaltning under år 1929 ävensom tagit del av de hos styrelsen under nämnda år förda protokollen. Utskottet har därvid icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer alltså,

att styrelsen för riksdagsbiblioteket må tillerkännas ansvarsfrihet för förvaltningen av riksdagsbiblioteket under år 1929.

Stockholm den 7 februari 1930.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Närvarande: se anteckning å utlåtande nr 5.

TILL RIKSDAGEN.

Jämlikt § 5 i stadgar för riksdagsbiblioteket får biblioteksstyrelsen härmed avgiva berättelse över bibliotekets förvaltning under år 1929.

Allmän verksamhet. Bibliotekets egentliga verksamhet har under året fortgått på sedvanligt sätt. Därjämte har arbetet med tryckningen av bibliotekets nya katalog så till vida fortskridit att under året 67 tryckark, ark. 21—87, utgått från pressen. Katalogverket i dess helhet synes komma att omfatta vid pass 135 tryckark.

Biblioteket har utan någon inskränkning hållits öppet enligt den i stadgarna för detsamma fastställda tiden.

Under det gångna året har biblioteket förmedlat lån för sina lånesökande från följande bibliotek och institutioner: Handelshögskolans i Stockholm bibliotek, kungl. biblioteket, kungl. lantbruksakademiens bibliotek, kungl. socialdepartementet, kungl. tekniska högskolans bibliotek, kungl. vitterhets historie och antikvitetsakademiens bibliotek, riksarkivet, svenska akademiens nobelbibliotek, Göteborgs stadsbibliotek, Lunds universitetsbibliotek, Uppsala universitetsbibliotek samt riksdagsbiblioteket i Helsingfors. I sin tur åter har biblioteket beviljat dylika förmedlingslån genom ett 60-tal offentliga och enskilda bibliotek och andra institutioner i Stockholm och landsorten ävensom Norge och Danmark.

Antalet under året till utlåning framtagna volymer — häri ej inberäknade de ur referensbibliotekets samlingar beagnade — belöper sig till 51,263 volymer.

Över ett av fullmäktige i riksgäldskontoret i skrivelse den 5 april överlämnat, av särskilda delegerade utarbetat förslag till familjepensionering för befattningshavare hos vissa riksdagens verk, bland dem riksdagsbiblioteket, i vilket ärende 1929 års riksdag sedermera fattat beslut, har styrelsen den 12 i samma månad avgivit yttrande. *Remisser och skrivelser.*

Den 11 juni ingick styrelsen till statsrådet och chefen för kungl. finansdepartementet med framställning om utgivande av en årsbibliografi över Sveriges offentliga publikationer. Bibliografien ansågs böra omfatta samtliga genom statens verk och myndigheter utgivna skrifter. Dess utarbetande borde anförtros åt en biblioteksinstitution, och förklarade styrelsen riksdagsbiblioteket villigt att, om Kungl. Maj:t så funne för gott, åtaga sig uppdraget.

Bibliotekets tillväxt under det gångna året omfattar 2,815 *Tillväxt.* volymer i 2,369 band. Häri ingå såväl direkta inköp som ock förvärv på bytes- och gåvoväg.

Under året har en ny bytesförbindelse i övlig ordning inletts. Den gäller Sveriges och Rumäniens riksförsamlingar och har åvägabragts på initiativ av Rumäniens deputeradekammare. Bytet avser huvudsakligen de båda ländernas parlamentariska tryck.

Från svenska myndigheter och institutioner ävensom enskilda författare och utgivare har biblioteket fått mottaga exemplar av utkommet officiellt och statsunderstött tryck. Från några kommittéer, som under året slutfört sina arbeten, har överlåtelse av deras litterära kvarlåtenskap jämlikt kungl. kungörelsen den 30 december 1922 (nr 601) i vissa fall gjorts till biblioteket.

I egenskap av givare hava dessutom följande in- och utländska korporationer och enskilda personer ihågkommit biblioteket:

Stockholm. Allmänna försvarsföreningen. Allmänna pensionsförsäkringsbolaget. Allmänna valmansförbundet. Centralförvaltningens personalförening. Dalslands järnvägs aktiebolag. Finlands beskickning. A.-B. C. E. Fritzes kungl. hovbokhandel. Föreningen för främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet. Föreningen för välgörenhetens ordnande. Förvarsväsendets underbefälsförbund. Generalstabens litografiska anstalt. A.-B. Göteborgs bank. Handelshögskolan. Handelshögskolans bibliotek. Kinesiska legationen. Konungariket Sveriges stadshypotekskassa. Kooperativa förbundet. Kungl. biblioteket. Kungl. dramatiska teatern. Kungl. farmaceutiska institutet. Kungl. generalpoststyrelsens bibliotek. Kungl. järnvägsstyrelsens bibliotek. Kungl. karolinska mediko-kirurgiska institutets bibliotek. Kungl. kommerskollegium. Kungl. lantbruksakademien. Kungl.

medicinalstyrelsen. Kungl. patent- och registreringsverket. Kungl. socialstyrelsen. Kungl. sjökarteverket. Kungl. statistiska centralbyrån. Kungl. teatern. Kungl. tekniska högskolan. Kungl. tekniska högskolans bibliotek. Kungl. utrikesdepartementet. Kungl. vetenskapsakademien. Kungl. veterinärhögskolan. Kungl. vitterhets historie och antikvitetsakademien. Lantförsvarets kommandoexpedition. Livförsäkringsaktiebolaget Thule. Länsstyrelsen i Stockholms län. Medicinska föreningen. Melinska stenografföreningen. Mälarprovinsernas hypoteksförening. Nationalmuseum. Nobelstiftelsen. Nordiska administrativa förbundet. Nordiska handelsmöten. Nordiska museet. Odontologiska föreningen. Redaktionen av Bancoposten. Redaktionen av Den svenske underofficeren. Redaktionen av Landstormsmannen. Redaktionen av Meddelanden rörande Nationernas förbund. Redaktionen av Mondo. Redaktionen av Nordisk försäkringstidskrift. Redaktionen av Pedagogiska spörsmål. Redaktionen av Socialmedicinsk tidskrift. Redaktionen av Sociala och kommunala spörsmål. Redaktionen av Sunt förnuft. Redaktionen av Svensk papperstidning. Redaktionen av Svensk sparbankstidskrift. Redaktionen av Svensk underbefälstidning. Redaktionen av Tidskrift för den svenska pensionsförsäkringen. Redaktionen av Tidskrift för nykterhetsnämnderna. Redaktionen av Tidskrift för svensk skolfilm och bildningsfilm. Redaktionen av Tirfing. Redaktionen av Trävaruindustrien. Riddarhusdirektionen. Rikets allmänna kartverk. Riks-

banken. Riksdagens interparlamentariska grupp. Riksförbundet för Sveriges försvar. Riksgäldskontoret. Rådet till skydd för Stockholms skönhet. Sjöförsvarets kommandoexpedition. Skandinaviska kreditaktiebolaget. Skattebetalarnas förening. Skogshögskolan. Stadsfullmäktige. Stadshistoriska institutet. Statens arbetslöshetskommission. Stockholms borgarskola. Stockholms folkskoledirektion. Stockholms hamnstyrelse. Stockholms handelskammare. Stockholms högskola. Stockholms stadsbibliotek. Stockholms stads stadsplanekontor. Stockholms stads statistiska kontor. A.-B. Stockholmssystemet. Städernas allmänna brandstodsbolag. Svenska akademiens nobelbibliotek. Svenska arbetsgivareföreningen. Svenska bryggareföreningen. Svenska ekonomföreningen. Svenska eldbegängelseföreningen. Svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet. Svenska film- och biografmannasällskapet. Svenska försäkringsföreningen. Svenska handelsbanken. Svenska järnvägsföreningen. Svenska landskommunernas förbund. Svenska läkarsällskapet. Svenska nationalföreningen mot tuberkulos. Svenska naturskyddsföreningen. Svenska skogsvårdsföreningen. Svenska sparbanksföreningen. Svenska stadsförbundet. Svenska stenografförbundet. Svenska sällskapet för nykterhet och folkuppfostran. Svenska teknologföreningen. A.-B. Svenska tobaksmonopolet. Svenska underofficersförbundet. Svenska vattenkraftföreningen. Svenska vägföreningen. Sveriges advokatsamfund. Sveriges allmänna exportförening. Sveriges allmänna folkskollärareförening. Sveri-

ges allmänna hypoteksbank. Sveriges allmänna lantbrukssällskap. Sveriges fastighetsägareförbund. Sveriges industriförbund. Sveriges statstjänstemannanämnd. Systembolagsföreningarnas förtroendenämnd. Sällskapet Hem i Sverige. Tjeckoslovakiska legationen. Trafikaktiebolaget Grängesberg—Oxelösund. Ungerska legationen. Veterinärhögskolan. A.-B. Vin- & spritcentralen.

- Bräkne-Hoby. Redaktionen av Tidskrift för svenska folkhögskolan.
- Gävle. Handelskammaren.
- Göteborg. Göteborgs högskola. Göteborgs stadsbibliotek. Göteborgs stads statistiska kontor. Riksföreningen för svenskhetens bevarande i utlandet.
- Huddinge. Redaktionen av Bitidningen.
- Jönköping. Smålands och Blekinge handelskammare.
- Karlstad. Domkapitlet. Handelskammaren.
- Lund. Redaktionen av Namn och bygd. Universitetsbiblioteket. Universitetskansliet.
- Luleå. Norrbottens och Västerbottens läns handelskammare.
- Malmö. Hermods korrespondensinstitut.
- Sigtuna. Svenska kyrkans lekmannaskola.
- Sundsvall. Västernorrlands och Jämtlands läns handelskammare.
- Uppsala. Juridiska fakulteten. Studentkåren. Universitetsbiblioteket. Universitetskansliet.
- Venngarn. Statens vårdanstalt för alkoholister.
- Visby. Gotlands handelskammare.
- Budapest. Bureau central bibliographique des bibliothèques publiques de Hongrie.
- Chicago. John Crerar library.

- Genève. Société des nations. Bureau international du travail.
- 's-Gravenhage. Bibliothèque du Palais de la paix. Cour permanente de justice internationale.
- Helsingfors. Riksdagsbiblioteket. Socialministeriet. Statistiska centralbyrån.
- Köbenhavn. Bureau du Conseil permanent international pour l'exploration de la mer. Grosserer-Societetets Komite. Rigsdagens Bibliotek. Rigsdagens Bureau. Det statistiske Departement.
- Lausanne. Bureau international contre l'alcoolisme.
- Moskva. USSR Society for cultural relations.
- Oslo. Det norske historiske kildekrifffond. Kirke- og undervisningsdepartementet. Riksförsikringsanstalten. Det statistiske centralbyrå. Stortingets bibliotek. Trustkontrollkontoret. Universitetsbiblioteket.
- Paris. L'Institut international de cooperation intellectuelle. Les presses universitaires de France.
- Prag. L'Office de statistique de la république tchécoslovaque.
- Reykjavík. Landsbókasafn Íslands.
- Rom. Institut international d'agriculture.
- Washington. Carnegie Endowment for international peace. Library of Congress.
- Åbo. Åbo akademi. Åbo akademis bibliotek.

Broomé, A., v. häradshövding, Djursholm.
 Buhre, B., f. d. generaldirektör, Stockholm.
 Enquist, Fredrik, docent, Uppsala.
 Fevrell, Th., generalkonsul, Batavia.
 Fransson, J., förste expeditionsvakt, Stockholm.
 Granfelt, H., lektor, Umeå.
 Gödel, Vilhelm, överbibliotekarie, Saltsjöbaden.
 Heribert-Nilsson, N., professor, Alnarp.

Höckert, Robert, förste bibliotekarie, Stockholm.
 Kiel, H. G., Mr, Washington.
 Krause, Georg, expeditionsvakt, Stockholm.
 Küntzel, H., andre bibliotekskonsulent, Stockholm.
 Kylin, Harald, professor, Lund.
 Lindhult, N. A., förste kanslisekreterare, Stockholm.
 Lindwall, A., expeditionsvakt, Stockholm.
 Mannerheim, Johan, frih., direktör, Kramfors.
 Melin, Olof, överste, Arild.
 Neander, G., med. doktor, Stockholm.
 Nordenskjöld, H., frih., hovrättsråd, Stockholm.
 Petersens, L. af, överste, Stockholm.
 Psilander, Hjalmar, professor, Uppsala.
 Roos, G. W. A., f. d. landshövding, Visby.
 Sernander, Sven, biblioteksamanuens, Stockholm.
 Silverstolpe, G. Westin, professor, Göteborg.
 Skottsberg, Carl, professor, Göteborg.
 Sydow, W. von, direktör, Stockholm.
 Tecklenburg, Adolf, Dr., Berlin.
 Turesson, G., docent, Landskrona.
 Wolgast, E., professor, Rostock.
 Östberg, Nils, fil. kand., Stockholm.
 Östberg, Ragnar, professor, Stockholm.

Av årets riksdag har efter framställning av styrelsen beviljats ett reservationsanslag av 9,000 kronor till bestridande av kostnaderna för tryckning av bibliotekets nya katalog.

Anslag.

Inom bibliotekets styrelse hava under det gångna året följande förändringar inträffat.

Styrelse och tjänstepersonal.

I nådigt beslut den 6 december 1929 har Kungl. Maj:t förordnat regeringsrådet G. Thulin att för tiden från och med den 1 januari 1930 intill utgången av år 1933 vara ordförande i bibliotekets styrelse samt justitierådet N. E. Alexan-

der son att under samma tid vara suppleant för ordföranden.

Jämlikt stadgar för riksdagsbiblioteket § 4 sammanträdde kamrarnas valmän för utseende av fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret den 14 mars för anställande av föreskrivna val av två ledamöter i styrelsen för riksdagsbiblioteket jämte två suppleanter för dessa för tiden från valet till dess nytt val under år 1933 försiggått; och utsågos till ledamöter: ledamoten av första kammaren, professorn C. A. R e t e r s k i ö l d och ledamoten av andra kammaren, redaktören J. A. E n g b e r g samt till suppleanter: ledamoten av första kammaren, redaktören I. T. V e n n e r s t r ö m och ledamoten av andra kammaren, fil. doktor C. A. F o r s s e l l.

Beträffande bibliotekets tjänstepersonal är följande att anföra. Överbibliotekarien V i l h e l m G ö d e l har på grund av sjukdom varit tjänstledig under tiden 9 april t. o. m. 23 maj och andre bibliotekarien E r i k W i n g e har likaledes på grund av sjukdom åtnjutit tjänstledighet under tiden 2 t. o. m. 16 april. Under överbibliotekariens ledighet har förste bibliotekarien R o b e r t H ö c k e r t varit förordnad såsom överbibliotekarie. För övrigt har under semester och andra inträffade ledigheter andre bibliotekarien E r i k W i n g e varit förordnad såsom förste bibliotekarie, förste amanuensen F i n n A n d r e e n dels såsom förste, dels såsom andre bibliotekarie samt amanuensen S v e n S e r n a n d e r dels såsom andre bibliotekarie, dels såsom förste amanuens.

Möte mellan bibliotekarierna vid de nordiska riksförsamlingarna.

I sammanhang med det fjärde allmänna nordiska administrativa mötet i Helsingfors den 7—9 augusti 1929 hade en officiell sammankomst planerats mellan chefsbibliotekarierna vid de nordiska riksförsamlingarna i Helsingfors, Köbenhavn, Oslo, Reykjavík och Stockholm. En sådan ägde också under nämnda dagar rum, och med undantag av förståndaren för altingsbiblioteket på Island, som blivit förhindrad att infinna sig, hade samtliga bibliotekschefer till-

städeskommit. Vid mötet, som var det tredje i ordningen sedan det första i Stockholm 1922, behandlades bland annat följande frågor: Parlamentsbibliotekens administrering, parlamentsbiblioteken i deras ställning till centralförvaltningen och andra statsbibliotek, konservering av tidningar och ömtåliga tryckalster. För mötets förhandlingar, över vilka protokoll förts och föreligga, hava meddelanden lämnats i dagstidningar och tidskrifter.

Genom biblioteket har under året från trycket utgivits *Biblioteksstyrelsens årsberättelse 1928.*

*Utgivet
arbete.*

Stockholm den 14 januari 1930.

G. THULIN.

C. A. REUTERSKIÖLD.

ARTHUR ENGBERG.

VILHELM GÖDEL.
